

Περί του μυστηρίου της υπακοής του Χριστού (Γέροντας Αιμιλιανός, Προηγούμενος Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας)

/ [Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Σε λίγες ώρες θα σταθούμε μπροστά στον γυμνόν παίδα του Κυρίου, ο οποίος είναι εσταυρωμένος και ταυτόχρονα στο πρόσωπό του έχει όλο το μεγαλείον του θριάμβου και της βασιλικής δόξης και ηρεμίας.

Για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε την αγάπη που πρέπει να έχωμε προς τους άλλους ανθρώπους, ή την αγάπην μας προς τον Θεόν, ή του Θεού προς ημάς, θα πρέπει να κατανοήσωμε την αγάπη που έχουν μεταξύ τους ο Πατήρ και ο Υιός. Ειδάλλως δεν θα καταλάβωμε ποτέ τι σημαίνει η λέξις “αγάπη”, αλλά θα είναι απλώς κάτι που μας θυμίζει μερικά αισθήματα, μερικές τρυφερότητες και κάτι το ανθρώπινο.

Το κάθε τι ξεκινά από τον Πατέρα. Υπάρχει μία μονοκρατορία εν τη αγία Τριάδι. Δε θα μπορούσε λοιπόν παρά και αυτή η μεγάλη στιγμή της θείας Οικονομίας ν’ αρχίζει από τον Πατέρα.

Έχουμε κατ' αρχήν την στροφήν του Πατρός προς το ανθρώπινο γένος και την μεγαλυτέραν εκδήλωσιν της αγάπης του προς ημάς. Το ότι ο Πατήρ δέχθηκε ο Υιός του ο Μονογενής να γίνη δούλος – χωρίς βεβαίως ουδέποτε να παύση να είναι Θεός – δείχνει ακριβώς την παμμεγέθη αγάπην του Πατρός. Τον έστειλε για να τον κάνη άνθρωπο, και έγινε «παίς», δηλαδή έγινε δούλος. Ουδείς θα μπορούσε να κάνη κάτι τέτοιο, διότι ο καθένας βλέπει τον εαυτόν του και την δόξαν του εις τον υιόν του.

Ήταν επομένως η εσχάτη ταπείνωσις δι' Αυτόν Τούτον τον Πατέρα, να ταπεινώση τον Υιόν του ενώπιον του θεάτρου όλων των εποχών και όλου του κόσμου. Η απεριόριστος και ολοκληρωτική αγάπη του Πατρός προς το ανθρώπινο γένος επιβεβαιώνεται ακριβώς με την περιφρόνησιν και ταπείνωσιν και δούλωσιν του Υιού του.

Λέγει πολύ αποκαλυπτικά διά του προφήτου ο Θεός: «ιδού ο παίς μου συνήσει...». Δηλαδή, ο Υιός μου, που τον έκανα σκλάβο, Αυτός θα καταλάβη, θα αποδεχθή, θα εφαρμόση αυτό, το οποίον θέλω εγώ, ο Πατήρ. Θα ταυτίση το θέλημά του με το δικό μου. Η “σύνεσις” λοιπόν είναι η απάντησις του Υιού εις την αρξαμένην διά της κενώσεως αγάπην του Πατρός.

Δεν ήλθε ο Χριστός για να σταυρωθή “αντιπροσωπευτικώς”, όπως λέγει μία θεωρία, διότι τότε θα υπήρχε ενα είδος ειμαρμένης στη μέση και θα ήτο υποχρεωμένος ο Χριστός να σταυρωθή. Επομένως θα ήταν ανεύθυνος ο άνθρωπος,

ο όποιος τον εσταύρωσε, διότι δεν θα μπορούσε να γίνη διαφορετικά.

Ο Πατήρ δεν έστειλε τον Υιόν για να σταυρωθή. Ο Πατήρ έστειλε τον Υιόν του για να τον σαρκώση και να γίνη αυτό που δεν συνέλαβε μεχρι τότε καμμία ανθρώπινη διάνοια: να γίνη ο Θεός εν ανθρώποις άνθρωπος. Και επομένως, ο Πατήρ να δεχθή εις τους κόλπους του, μαζί με τον έναντί του πάντοτε ιστάμενον Υιόν, και αυτήν ταύτην την ανθρωπίνην φύσιν. Να γίνη δηλαδή η ανάληψις και η θέωσις της ανθρωπίνης φύσεως.

Έρχεται λοιπόν ο Χριστός και κηρύσσει τους Μακαρισμούς του και δίνει τις εντολές του. Φέρνει στους ανθρώπους καινούριο νόμο, το νόμο της αγάπης. Ήταν ο τρόπος, με τον όποιον θα μπορούσαν να ενωθούν ηθικώς μαζί του και εν συνεχεία διά της ενώσεως αυτής να φθάσουν εις τον Πατέρα.

Οι άνθρωποι όμως αποκηρύσσουν τον Χριστόν, αρνούνται την διδασκαλίαν του· αρνούνται τα θαύματά του, τα οποία αποδίδουν εις τον Βελζεβούλ. Επομένως, οι άνθρωποι εξοστρακίζουν τον Θεόν.

Τι θα γίνει τώρα; Θα κινδυνεύση να απωλεσθή η “δούλωσις”, η σάρκωσις του Υιού; Θα κινδυνεύση να γίνη αδύνατος η σωτηρία του ανθρώπου;

Όπως κάποτε συζήτησαν τα θεία Πρόσωπα, «ποιήσωμεν άνθρωπον κατ’ εικόνα και ομοίωσιν», όπως κάποτε συνεφώνησαν να κατέλθη εις τους ανθρώπους ο Υιός, έτσι και τώρα θα πρέπει να γίνη, κατά κάποιον τρόπον, μια καινούρια συμφωνία.

Έρχεται η ώρα του «απελθέτω απ’ έμου το ποτήριον τούτο». Αλλά να η “σύνεσις”, να η αποδοχή και η κατανόησις του Υιού. Καταλαβαίνοντας το μέγεθος της αποστολής του και το καίριον της στιγμής, λέγει «γεννηθήτω το θέλημά σου· ουχ ως εγώ θέλω, αλλ’ ως συ θέλεις». Δεν έχει λοιπόν καμμίαν σχέσιν με την λεγομένην Θεωρίαν της εξαγοράς ή του εξιλασμού, που είναι νομικού και ουχί αποκαλυπτικού χαρακτήρος, αλλά έχει σχέσιν με την υπακοήν του Υιού εις τον Πατέρα. Τόσον ηγάπησεν ο Πατήρ και τόσον ηγάπησεν ο Υιός τον Πατέρα, ώστε υπήκουσε «μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού».

Η πρώτη συμφωνία τους έγινε όταν απέστειλε τον Μονογενή εις τους ανθρώπους. Η αγάπη του Πατρός ήταν ότι έστειλε τον μονάκριβο Υιόν του, και η τελεία αγάπη του Υιού ήταν το ότι εδέχετο να υπακούση εις αυτήν την πρότασιν του Πατρός.

Η πρώτη απάντησις ήτανε “δέχομαι να σαρκωθώ”. Η τελική τώρα απάντησις εις την καινούρια πρότασιν του Πατρός είναι “δέχομαι να σταυρωθώ”.

Το γεγονός λοιπόν που άρχισε διά του Πατρός, που κατέστησε δούλον τον Υιόν του

όταν ενεσαρκούτο, αυτό ολοκληρούται τώρα διά της τελικής αυτής αποδοχής του Υιού, διά της οποίας επετεύχθη η λύτρωσις του ανθρωπίνου γένους.

Μέσα λοιπόν στα κοιτάγματα που θα κάνωμε εις τον εσταυρωμένον, ας κοιτάξει και η δική μας ψυχή τον “αγώνα” εκείνον που χρειάστηκε μεταξύ Πατρός και Υιού για να ολοκληρωθή, τρόπον τινά, η αγάπη τους. Ο Πατήρ να σκεφθή το τραγικότερο που θα μπορούσε να σκεφθή για τον Υιόν, και ο Υιός να δεχθή αυτό που θα το πραγματοποιούσε με την πλήρη κένωσιν του εαυτού του. Και εις τας υστάτας εκείνας στιγμάς, ενώ έχυνε και την τελευταία ικμάδα που υπήρχε μέσα του, χρειάσθηκε πάλι να γίνη ο ίδιος αυτός διάλογος των βουλήσεων των δύο Προσώπων, και ο Πατήρ να ξαναζητήση και ο Υιός να ξαναδώση. Είναι το μεγαλείον και η δόξα της ταυτότητος του Πατρός και του Υιού. Οι δύο είναι δύο, αλλά είναι και εν.

Με μια τέτοια αντίληψη και μια τέτοια κατανόηση θα μπορούσαμε κι εμείς να σταθούμε ενώπιον του εσταυρωμένου υιού του ανθρώπου. «Όπως Εκείνος στάθηκε ενώπιον του Πατρός, έτσι κι εμείς να σταθούμε απέναντί του, μ’ αυτήν την ταυτισμένην συνείδησιν, μ’ αυτήν την ταυτισμένην καρδίαν, αυτό το ταυτισμένο θελημα. Ότι Αυτω πρέπει πασα δόξα, τιμή και προσκύνησις εις τους αιώνας των αιώνων.

(1973)